

UBORKA ALANYOK *MELOIDOGYNE INCOGNITA* FAJJAL SZEMBENI ELLENÁLLÓSÁGA

ÁCS TÍMEA¹, PÉNZES BÉLA¹, ELEKES MARIANN², FERENCZY ANTAL¹ és FAIL JÓZSEF¹

¹Szent István Egyetem, Kertészettudományi Kar, Budapest

²Budapest Fővárosi Növényegészségügyi és Talajvédelmi Állomás, Budapest

A növényházakban termesztett uborka legjelentősebb kártevője a *Meloidogyne incognita*. Kártételére szinte az ország valamennyi zöldségajtató üzemében számíthatunk. A kártétel mértéke rendszerint súlyos, így védekezés hiányában a gazdaságos uborkatermesztés nem lehetséges. A védekezési módszerek közül a kémiai védekezés hatékonysága rendszerint nem kielégítő, ezen túlmenően a védekezés a termesztési tevékenység szüneteltetésével jár együtt. A kémiai védekezési módszerek közül a metil-bromidos gázosítás jövőbeni használhatósága korlátozott, így új védekezési módszerek kidolgozása elkerülhetetlen. Mivel az uborka fajták számottevő fonálféreg ellenállósággal nem rendelkeznek, a védekezés lehetőségét kínálja a fonálféreg toleráns, esetleg rezisztens uborka alanyok felkutatása és felhasználása.

A hajtatott uborka oltására a termesztők által jelenleg leggyakrabban használt két alany, a *Cucurbita ficifolia* és a *Sycios angulatus* fonálféreg ellenállósága csak részben ismert. Vizsgálatunk során célul tűztük ki a számításba jövő uborka alanyok fonálféreg ellenállóságának vizsgálatát. Az említett két uborka alany és további nyolc, még nem tesztelt, hazánkban termesztett Cucurbitaceae-növény *Meloidogyne incognita* fajjal szembeni ellenállóságát növényházi körülmények között vizsgáltuk. A két lombleveles növényeket növényházból származó fertőzött talajba ültettük, majd hét hét elteltével a növények gyökerét kibontottuk, formalinba tettük és az azokon képződött gubacsokat két általunk kifejlesztett, a gubacsok mennyiségét és méretét jellemző kártételi skála alapján értékeltük.

Míg a *Sycios angulatus* esetében viszonylag nagy számú, de kis méretű gubacsokat figyeltünk meg, addig a *Cucurbita ficifolia* gyökereken jelentős mennyiségű és méretű gubacsokat találtunk. Vizsgálataink során megállapítottuk, hogy a *Cucurbita pepo* 'Alba', a *Cucurbita pepo* 'Sárga Óriás' és a *Cucurbita maxima* 'Orange' csekély mértékű fertőzöttséget mutatott. A fonálféreggel szemben toleráns fajok, ill. fajták termesztett kabakosokhoz való kompatibilitása további vizsgálatokat igényel.